

**Overweging zondag 23 augustus 2020 – Eenentwintigste Zondag door het jaar
Huis van Dominicus, Utrecht**

Lezingen: : Jesaja 22, 19-23; Matteüs 16, 13-20

Deed u dat ook bij de wel erg hete dagen die we afgelopen tijd hadden: als het 's avonds maar even begon af te koelen alle ramen en deuren open gooien om een zuchtje frisse lucht binnen te laten komen. Hier in de kerk deden en doen we dat in ieder geval ook als er een viering of concertje is. Dat heeft niet alleen met de warmte te maken maar ook met de belangrijke ventilatie, die nodig is om het coronavirus geen kans te geven.

Op de pastorie hebben we op alle openslaande ramen slotjes zitten, die eerst met een sleuteltje moeten worden geopend om de boel open te kunnen zetten.

Bij sleutels denken we allereerst aan afsluiten. Als we de deur uitgaan is steevast de vraag: zit alles goed op slot? We willen niet, dat anderen zomaar bij ons binnen kunnen wandelen. We zetten er zelfs zo nodig een alarm op, zodat niet alleen wij zelf, maar al onze spullen beveiligd zijn tegen inbraak.

Sleutels geven macht om al dan niet naar binnen of naar buiten te kunnen gaan. Mensen, die opgesloten zitten in gevangenissen zijn afhankelijk van de cipier, die rondloopt met bossen sleutels om ze al dan niet in hun cel op te sluiten of ze eruit te laten. Bepaald geen vrijheid voor degenen, waarover ze macht hebben.

Ja, sleuteldragers worden vrijwel altijd geassocieerd met mensen met macht om te beslissen over het leven van anderen. Zo worden de Schriftteksten van vandaag ook vaak uitgelegd: Zowel Eljakim als Petrus krijgen sleutels met de macht af te sluiten of te openen.

Velen denken, dat de kerkelijke hiërarchie op deze Schrifttekst is gebaseerd. Maar klopt dat wel? Gaat het om een top-down denken over wie het voor het zeggen heeft, te beginnen bij de Paus, dan de bisschoppen en kardinalen, de pastoors en de priesters? Zijn zij bij uitstek de sleuteldragers? Zijn zij de machthebbers? Kan dat niet wat democratischer?

Hoewel dit top-down denken hardnekkig is mogen we gelukkig er ook heel anders naar kijken. Die toekenning van sleutels aan zowel Eljakim als aan Petrus staan in een context, waaruit blijkt, dat het gaat om iets heel anders. Zij krijgen niet de opdracht macht uit te oefenen over anderen, maar om een heel andere macht te dienen, namelijk die van God. Jezus spreekt over de sleutels van het koninkrijk der hemelen, met de bedoeling, dat Gods Rijk onder ons mensen werkelijkheid zal worden. Dan gaat het niet om macht, maar om goed leven, liefde, vrede en gerechtigheid voor élk mens. Daartoe is Eljakim uitgekozen door de Eeuwige, daartoe krijgt Petrus van Jezus de sleutels aangereikt.

Koninkrijk van de hemelen, Gods Koninkrijk... grote woorden die voor ons, zoals we hier in alle eenvoud bij elkaar zijn, onbereikbaar lijken, een utopie. Maar dan hebben we het nog steeds niet goed begrepen. Want niemand vraagt ons, dat we ons toevertrouwen aan machthebbers, die utopieën nastreven over de hoofden van mensen heen, niemand vraagt ons knechten te worden van een ideologie. De geschiedenis leert ons dat deze leiden tot onderdrukking en soms zelfs tot genocide tot op de dag van vandaag.

Nee, als we aan de vestiging van Gods Rijk denken hoeven we maar te kijken naar Jezus, die ten volle de gestalte werd van dat Rijk der hemelen. Iedereen, die dat zoals Petrus ziet en erkent, ieder die leerling van Jezus wil zijn en wil leven naar zijn voorbeeld, kan een sleuteldrager worden. De Kerk heeft de opdracht met allen, die daarin zijn aangesteld, om mensen hiertoe uit te nodigen. Dat betekent geen hogere status, maar een dienende.

Daar mogen wij ze best op aanspreken. Al in de 14^e eeuw was er een vrouw, Catharina van Siëna, die dat vrijmoedig deed zonder aanzien des persoons, of het nu om pausen, bisschoppen of parochiepriesters ging. Daar mogen we ons aan spiegelen.

Want ook aan ons wordt allereerst de indringende vraag gesteld: 'En jij, wie ben Ik volgens jou?' Om sleuteldrager te kunnen worden is dat de kernvraag. Als wij, net als Petrus Jezus erkennen als Gods Gezalfde, die ons voorgaat en leidt op de weg naar dat Koninkrijk van de hemelen, dan kunnen we naar zijn voorbeeld ook sleuteldragers worden, als gemeenschap, en ieder persoonlijk. Maar dan worden we wel gevraagd ons niet op te sluiten in ons eigen gelijk, ook niet in onze angst voor wat binnen kan komen als we de deur open zetten.

Op heel bescheiden manier staan hier in het Huis van Dominicus al regelmatig deuren letterlijk open: denk maar aan de Wereldwakes, waarin we biddend en luisterend stilstaan bij wat in de wereld om ons heen gebeurt. Met ingang van september worden ze weer hervat elke vrijdagmorgen 10.00 uur. Ook wekelijks staat op dinsdagmorgen de deur open voor ontvangst in de huiskamer van het Huis van Dominicus, waar iedereen welkom is voor gesprek, een spelletje en wat te drinken. Maar de deuren staan dan ook open voor wat anderen aandragen, zoals eens in de maand een maaltijd, verzorgd door mensen van het AZC of anderszins nieuwkomers van buiten onze leefwereld.

Jezus vertrouwde de sleutels toe aan Petrus, een mens met fouten en zwakheden. Ook wij zijn beslist niet volmaakt en maken fouten. Maar we mogen wel vertrouwen op de geest van Jezus, die ons helpt om open te gaan voor anderen, onze angst te overwinnen, ramen en deuren te ontsluiten voor een frisse wind van buiten. Dat het zo moge zijn.

Leny Beemer, lekendominicaan